

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทาง
มาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร
จังหวัดนครศรีธรรมราช*

FACTORS RELATED TO THE DECISION TO VISIT THE MAKHA BUCHA
HAEPHAKHUENTHAT FESTIVAL, WAT PHRAMAHATAT
WORAMAHAVIHARA, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

อังคณา แพรกเมือง

Aangkana Praekmaung

ภัทธรัตน์ ศรีแก้ว

Phattaranan Srikeaw

วิชิต จรุงสุจริตกุล

Wichit Charungsutjaritkul

นิภารัตน์ นิกตริพงษ์

Niparat Nuktreepong

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: Aangkana130642@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มาเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ 3) ศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยว ด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 300 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าไคส์สแคว์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 59.3 ด้านอายุ 20 - 35 ปี มากที่สุดร้อยละ 47.7 สถานภาพของนักท่องเที่ยวมีสถานภาพโสดมากที่สุด ร้อยละ 49.0 ด้านการศึกษา พบว่าการศึกษาระดับมัธยมตอนปลายมากที่สุดร้อยละ 52.3 ด้านอาชีพ มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด

* Received March 11, 2022; Revised April 13, 2022; Accepted June 30, 2022

ร้อยละ 33.7 รองลงมาเป็นอาชีพพนักงานบริษัท ร้อยละ 19.7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ช่วงรายได้ 10,000 - 20,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 57.00 และภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด นครศรีธรรมราชร้อยละ 86.7 2) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ที่มาเที่ยวงานมาฆบูชาแห่งผ้าขึ้นธาตุด้านการให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่งผ้าขึ้นธาตุ โดยปัจจัยศักยภาพของการจัดงานมาฆบูชาด้านต่าง ๆ ทุกด้านมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่งผ้าขึ้นธาตุ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์, การตัดสินใจของนักท่องเที่ยว, งานประเพณีมาฆบูชาแห่งผ้าขึ้นธาตุ, วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

Abstract

This research article aims to 1) to study general information of tourists visiting the Makha Bucha Festival, and to study the level of opinions about the needs of tourists visiting the Makha Bucha Festival 2) to study the level of opinions about the needs of the tourists to the Makha Bucha Festival, 3) Study the important factors related to the decision of the tourists to travel to the Makha Bucha Festival. In the study, quantitative research methods were used. by collecting data from questionnaires from tourists with a simple random sampling of 300 people, the statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean and chi-square. The results of the data analysis are as follows: 1) General information of tourists Most of them were females, 59.3%, aged 20-35 years, 47.7%. The status of tourists was single, 49.0%, education found that high school education, 52.3%, occupation, occupation. Farmers were the most at 33.7%, followed by occupations of company employees, 19.7% with average monthly income. It was found that the income range of 10,000 - 20,000 baht was the most 57.0% and the domicile was in Nakhon Si Thammarat province, 86.7%. 2) The level of opinions about the needs of tourists who came to the Makha Bucha Festival in terms of overall service was at the highest level. 3) Makha Bucha Festival The potential factors of organizing the Makha Bucha event in all aspects are related to the decision of tourists to travel to the Makha Bucha Festival. There was a significant correlation at the 95 percent confidence level.

Keywords: Factors, Tourism, Makha Bucha Haephakhuenthat Festival, Wat Phramahatat Woramahavihara,

บทนำ

นับตั้งแต่วิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจประเทศไทยได้มีแผนเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีนโยบายสำคัญในการผลักดันและส่งเสริมให้ประเทศมีรายได้จากการส่งออกและการท่องเที่ยว ส่งผลให้การท่องเที่ยวมีมูลค่าสูงขึ้นมากในระยะหลายปีที่ผ่านมา โดยภาคการท่องเที่ยวมีมูลค่าเป็นสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 21 ของ GDP และภาคการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการจ้างงานในประเทศประมาณ 4 ล้านคน ภาคการท่องเที่ยวของไทยยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่มีศักยภาพสะท้อนจากอันดับในดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2562 โดย World Economic Forum ที่ไทยติดอันดับ 31 จาก 140 ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับ 3 ของอาเซียนรองจากสิงคโปร์และมาเลเซีย (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563) โดยแนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมนั้นจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชุมชนเพื่อเป็นความภูมิใจของคนในท้องถิ่น อย่างไรก็ตามการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นถ้ามีการพัฒนาอย่างไม่เหมาะสมอาจจะนำไปสู่ผลกระทบต่อชุมชนได้ อันได้แก่ ค่าครองชีพที่สูงขึ้นของคนในชุมชน พื้นที่ อัตราการเกิดอาชญากรรมที่สูงขึ้น การเพิ่มขึ้นของมลพิษและผลเสียทางสิ่งแวดล้อม และที่สำคัญอาจมีการเสื่อมถอยของวัฒนธรรมพื้นเมืองและวิถีชีวิตที่เคยมีอยู่เดิมได้ ทั้งนี้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นมีความลักษณะพิเศษตรงที่นักท่องเที่ยวจะเน้นที่การศึกษาหาความรู้ในพื้นที่หรือบริเวณที่มีคุณลักษณะที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม สถานที่ดังกล่าวจะมีการบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคมและมนุษย์ ผ่านทางประวัติศาสตร์อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับประเพณีวัฒนธรรม องค์ความรู้ และการให้คุณค่าทางสังคม โดยสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี (กาญจนา แสงลัมสุวรรณ และศรัณยา แสงลัมสุวรรณ, 2563)

จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นอาณาจักรโบราณที่มีประวัติศาสตร์ความรุ่งเรืองมายาวนาน ในฐานะเมืองศูนย์กลางและเมืองท่าสำคัญแห่งแหลมมลายู อีกทั้งยังเป็นเมืองที่มีความโดดเด่นไปด้วยศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันงดงามเป็นเอกลักษณ์ นอกจากนั้นนครศรีธรรมราชยังเป็นจังหวัดที่มากไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติอันหลากหลาย ทั้งภูเขา ป่าไม้ ทะเล รวมถึงเป็นเมืองสำคัญทางพุทธศาสนาที่พลึงแห่งศรัทธายังคงเปี่ยมล้นแนบแน่นนับจากอดีตสู่ปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้ทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(ททท.) จึงจัดสรรให้จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดหนึ่งในโครงการ “12 เมืองต้องห้าม...พลาด” (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) โดยได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญ คือ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารซึ่งมีชื่อเสียง

เป็นที่รู้จักดีทั้งในเมืองนครศรีธรรมราช และทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพราะมีความสำคัญมากมาย เป็นที่ตั้งขององค์พระบรมธาตุเจดีย์ อันเป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชน ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ พุทธศาสนิกชนทั้งใกล้และไกลจะหลั่งไหลมานับสารพระบรมธาตุเจดีย์อย่างต่อเนื่อง ด้วยองค์พระบรมธาตุเจดีย์เป็นที่รวมแห่งความเลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชน จึงได้มีการนำทรัพย์สินเงินทองมาถวายเป็นพุทธบูชา (กระทรวงวัฒนธรรม, 2563) และยิ่งไปกว่านั้นจากการได้รับการเคารพศรัทธาจากพุทธ นอกจากเคารพศรัทธาในในวันมาฆบูชาของทุกปี ได้มีประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ ซึ่งจะจัดขึ้นในวันมาฆบูชา โดยชาวนครศรีธรรมราช จะร่วมแรงร่วมใจกัน บริจาคทรัพย์สินเงินทองตามกำลังศรัทธา เพื่อนำเงินจำนวนนั้นไปซื้อผ้าเป็นชิ้นๆ ซึ่งมักจะเป็นสีเหลือง สีขาว สีแดงหรือสีชมพู แล้วนำมาเย็บต่อกันเข้าเป็นแถบยาวนับเป็นพัน ๆ หลา จากนั้นก็จะนำผ้างดังกล่าวแห่ไปยังวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร โดยแห่ทักษิณาวรรตรอบองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ๓ รอบ แล้วจึงนำเข้าสู่วิหารพระม้าหรือพระทรงม้า ซึ่งเป็นพระวิหารที่มีบันไดขึ้นสู่ภายในกำแพงแก้วล้อมฐาน พระบรมธาตุเจดีย์ เพื่อนำผ้านั้นไปพันโอกรอบฐานองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า เป็นการถวายสักการะอย่างหนึ่ง ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุหรือพระธาตุเมืองนครศรีธรรมราช นับเป็นประเพณีที่รวบรวมศรัทธาของพุทธศาสนิกชนมาหล่อหลอมแสดงความเป็นปึกแผ่น เป็นความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาอย่างไม่เสื่อมคลาย (เดชชาติ ตรีทรัพย์ และคณะ, 2560)

ทั้งนี้กิจกรรมในวันมาฆบูชา พุทธศาสนิกชนจำนวนมากมาร่วมแห่ผ้าขึ้นธาตุ สักการะองค์พระบรมธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราชเนื่องในวันมาฆบูชา ซึ่งเป็นวิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณีและพลังศรัทธาของพุทธศาสนิกชนในช่วงวันเพ็ญเดือนสาม หรือวันมาฆบูชา ที่สืบทอดกันมาเกือบ 800 ปี โดยเชื่อว่า “เกิดมาหนึ่งชาติ ขอได้กราบพระบรมธาตุเมืองนครฯ สักครั้ง” ถือว่าได้บุญกุศลที่แรงกล้าและเป็นมงคลแก่ชีวิตสูงสุด นอกจากนี้ ยังมีพุทธศาสนิกชนนำอาหารว่างต่าง ๆ ประเภท กาแฟ โอวัลติน ขนมปังปิ้ง และน้ำดื่มมาให้บริการฟรีแก่ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้วย เป็นการร่วมทำบุญด้วยกัน ซึ่งส่วนใหญ่แต่งกายด้วยชุดสีขาวหรือสีนวลมาร่วมแห่ผ้าขึ้นธาตุ และจากการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปัจจุบันยังมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้หลังไหลไปยังวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อสักการบูชาและนำผ้าห่มองค์พระบรมธาตุเจดีย์ เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า และความเป็นสิริมงคลในการดำเนินชีวิต โดยส่วนใหญ่เดินทางกันเป็นครอบครัว มีการซื้อหรือทอนผ้าผืนยาวนับสิบเมตรซึ่งส่วนใหญ่มีสีเหลือง เป็นสีจีวรพระ ที่ทางวัดจัดเตรียมไว้ให้ ทำบุญตามกำลังศรัทธา และที่พ่อค้าแม่ค้านำมาให้บริการขาย หลาละ 13 - 15 บาท เมื่อได้ผ้ามาแล้วต่างก็นำผ้าคลี่ออกจากม้วนเขียนชื่อนามสกุลของตัวเองญาติพี่น้องลงบนผ้า แล้วอธิษฐานเดินเข้าแถวตอนต่อกันแห่รอบ

องค์พระบรมธาตุเจดีย์และวิหารหลวง จำนวน 3 รอบ จากนั้นก็นำผ้าดังกล่าวไปห่มองค์เจดีย์ราย ที่อยู่โดยรอบองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ทั้ง 149 องค์ (สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์, 2562)

จากประเด็นการท่องเที่ยวตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ซึ่งการจัดเตรียมความพร้อมด้านบริการต่าง ๆ ในกิจกรรมมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ นั้น ถือได้ว่าเป็นการสร้างอุปทานการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นตามนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ความร่วมมือต่าง ๆ และการสร้างกระแสรายได้ที่หลากหลายจากทรัพยากรทางวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงการเจาะตลาดภายนอกและการมีกิจกรรมที่เน้นรูปแบบเจาะตลาดท้องถิ่น (hyper-local) เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้น การสนับสนุนในด้านนโยบาย เงินทุน และความรู้เชิงปฏิบัติการเป็นสิ่งจำเป็น ภาครัฐภาคเอกชน และคนในชุมชนต้องลงทุนกับนวัตกรรมเพื่อสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่มรดกทางวัฒนธรรม เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาเชิงโครงสร้างที่มีอยู่เดิมมานานจนถึงปัจจุบัน เป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพื่อจะได้เป็นแนวทาง สนับสนุนที่จะนำไปสู่การจัดการมรดกวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมจากงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นไปอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ต้องมีแนวคิดในการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมประกอบด้วย แนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และแนวคิดเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งแต่ละแนวคิดจะประกอบด้วยกลยุทธ์และแนวทาง สนับสนุนที่จะนำไปสู่การจัดการมรดกวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว เชิงมรดกวัฒนธรรมเป็นไปอย่างเหมาะสม

ดังนั้นผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของข้อมูลความต้องการของนักท่องเที่ยวดังกล่าว จึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมที่เป็นประโยชน์ด้านองค์ความรู้และการให้คุณค่าแก่สังคม ในขณะที่การพัฒนาการท่องเที่ยวนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจ และรายได้ของชุมชน การจัดหาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญ ในขณะที่ทำการศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่รวบรวมความงัดถามในด้านศาสนสถานหรือสถาปัตยกรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี และวิถีชีวิต โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นำไปสู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสมและนำไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มาเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงาน ประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการ เดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัด นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นรูปแบบวิจัยเชิงปริมาณ โดยการศึกษาดำเนินการในพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะเวลาการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ในช่วงเทศกาลมาฆบูชา ในระหว่าง วันที่ 10 - 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษาค้างนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัด นครศรีธรรมราช ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แท้จริง ดังนั้นจึงทำการคำนวณเพื่อกำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างที่จะใช้สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ตามสูตรของ (Cochran, W.G., 1953) โดยกำหนด สัดส่วนของประชากรที่ต้องการจะสุ่มร้อยละ 20 หรือ 0.2 โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งจะได้จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 246 คน และใช้การสุ่ม ตัวอย่างอย่างง่าย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2553) และเพื่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มเก็บจำนวนตัวอย่างเป็น 300 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำมาสร้าง แบบสอบถามที่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยเนื้อหาของแบบสอบถามได้ศึกษาจากจาก หนังสือ เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนและ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว เป็นการ สอบถามพฤติกรรม โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ การเดินทางมาจากภาคใด การได้รับข้อมูล เกี่ยวกับงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุจากแหล่งใด พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง การ วางแผนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว จุดประสงค์หลักของการเดินทางมาท่องเที่ยวนี้ เหตุผลหลัก ที่เลือกเดินทางมาเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชา แห่พระขึ้นพระธาตุ บุคคลที่เดินทางมาร่วมงาน ด้วยประเพณีกับใคร การเดินทางไปยังสถานที่ใกล้เคียงใดบ้างนอกเหนือจากสถานที่จัดงาน การเข้าร่วมกิจกรรมภายในงานใดบ้างที่ได้เข้าร่วม เป็นคำถามปลายปิด ซึ่งลักษณะคำถามจะ

เป็นแบบเลือกตอบ 3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ โดยเป็นคำถามปลายปิด

จากนั้นได้มีการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้กลุ่มตัวอย่างตอบนั้น ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริงด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ คณาจารย์ในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำมาหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) ได้ค่าเท่ากับ 0.83 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือ 0.80 ขึ้นไปตามหลักของ (Polit, D. & B. Hungler, 2004) จากนั้นได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำ ให้มีความถูกต้องยิ่งขึ้น

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะของประชากรใกล้เคียงกัน จำนวน 30 คน ได้ผลค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (coefficient Alpha) ได้ค่าเท่ากับ 0.842 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามอยู่ในระดับที่เหมาะสมสามารถเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลได้ แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจากตัวอย่าง 300 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลปฐมภูมินั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารเพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อความชัดเจนในการศึกษาวิจัยแล้วนำมาเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บวิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถาม

4.2 การตรวจสอบข้อมูล ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบดูความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและทำการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

4.3 นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อย มาลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 2 ข้อ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่อใช้พรรณนาลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจากปัจจัยทางประชากรศาสตร์ และพฤติกรรมทั่วไปของนักท่องเที่ยว ได้แก่ การหาความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ส่วนการหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าไคส์สแควร์ (chi-square)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มาเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	122	40.7
หญิง	178	59.3
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	7	2.3
20-35 ปี	143	47.7
36-50 ปี	75	25
50 ปีขึ้นไป	75	25
3. สถานภาพ		
โสด	147	49
สมรส	137	45.7
หม้าย / หย่า / ร้าง	16	5.3
5. อาชีพ		
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	12	4
พนักงานบริษัท	59	19.7
ธุรกิจส่วนตัว	43	14.3
นักเรียน / นักศึกษา	52	17.3
รับจ้างทั่วไป	33	11
เกษตรกร	101	33.7
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	0	0
6. รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000 บาท	123	41
10,000 – 20,000 บาท	171	57
20,000 – 30,000 บาท	6	2
มากกว่า 30,000 บาท	0	0
7. ภูมิลำเนา		
ภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช	280	93.3
ภายนอกจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ จังหวัด	20	6.7
รวม	300	100

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว จำนวน 300 คน เป็นเพศชาย จำนวน 122 คน (ร้อยละ 40.7) เพศหญิงจำนวน 178 คน (ร้อยละ 59.3) ด้านอายุ พบว่า อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 2.3) อายุ 20 – 35 ปี จำนวน 143 คน (ร้อยละ 47.7) อายุ 36 -50 ปี (ร้อยละ 25.0) จำนวน 75 คน และอายุ 50 ปี ขึ้นไปจำนวน 75 คน (ร้อยละ 25.0) ด้านสถานภาพของนักท่องเที่ยว พบว่า สถานภาพโสด จำนวน 147 คน (ร้อยละ 49.0) สถานภาพสมรสจำนวน 137 คน (ร้อยละ 45.7) และสถานภาพหม้ายหรือหย่าร้างจำนวน 16 คน (ร้อยละ 5.3) ด้านการศึกษา พบว่า ระดับประถมศึกษาจำนวน 5 คน (ร้อยละ 1.7) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 17 คน (ร้อยละ 5.7) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 157 คน (ร้อยละ 52.3) และระดับปริญญาตรีจำนวน 121 คน (ร้อยละ 40.3) ด้านอาชีพ พบว่า อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจจำนวน 12 คน (ร้อยละ 4.0) อาชีพพนักงานบริษัทจำนวน 59 คน (ร้อยละ 19.7) อาชีพธุรกิจส่วนตัวจำนวน 43 คน (ร้อยละ 14.3) นักเรียน/นักศึกษาจำนวน 52 คน (ร้อยละ 17.3) และอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 33 คน (ร้อยละ 11.0) และอาชีพเกษตรกรจำนวน 101 คน (ร้อยละ 33.7) ด้านรายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนพบว่า รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 123 คน (ร้อยละ 41.0) รายได้ 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 171 คน (ร้อยละ 57.00) รายได้ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 6 คน (ร้อยละ 3.3) ด้านภูมิลำเนา พบว่า ภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 280 คน (ร้อยละ 86.7) ภายนอกจังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 20 คน (ร้อยละ 13.3)

2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ

รายการความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ของนักท่องเที่ยว	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1.กิจกรรมแสดงถึงความเป็นอยู่ของคน ท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน	300	4.92	0.267	มากที่สุด
2.ความน่าสนใจของกิจกรรมภายในงาน	300	4.75	0.432	มากที่สุด
3.กิจกรรมในงานแสดงถึงเอกลักษณ์ของ วัฒนธรรมประเพณี	300	4.72	0.448	มากที่สุด
4.ที่พักพอเพียงและเหมาะสม	300	4.12	0.501	มาก
5.ร้านอาหารและเครื่องดื่มสะอาดและ เพียงพอ	300	4.35	0.478	มาก

รายการความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ของนักท่องเที่ยว	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
6.ร้านจำหน่ายของฝากและของที่ระลึกมี พอเพียง	300	4.78	0.448	มากที่สุด
7.ห้องน้ำห้องสุขาในสถานที่จัดกิจกรรม สะอาด เพียงพอ และสะดวกต่อการใช้งาน	300	4.13	0.435	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานมาฆบูชาแห่งผ้าขึ้นธาตุด้านการให้บริการ โดยความคิดเห็นในระดับมากที่สุดได้แก่ กิจกรรมแสดงถึงความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 รองลงมาความคิดเห็นเกี่ยวกับร้านจำหน่ายของฝากและของที่ระลึกมีพอเพียง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 ความน่าสนใจของกิจกรรมภายในงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 กิจกรรมในงานแสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประเพณี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72 ร้านอาหารและเครื่องดื่มสะอาดและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนความคิดเห็นในระดับมากที่สุดได้แก่ห้องน้ำห้องสุขาในสถานที่จัดกิจกรรมสะอาด เพียงพอสะดวกต่อการใช้งาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และที่พักพอเพียงและเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12

3. ปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่งผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผลดังตารางที่ 3 - 9 มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ศักยภาพในการดึงดูดใจในด้านการท่องเที่ยว ทางด้านการให้บริการ ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านการให้บริการต่าง ๆ ของการจัดงานมาฆบูชา กับการดึงดูดใจในการท่องเที่ยว

ด้านการให้บริการ	Value	Sig.
กิจกรรมแสดงถึงความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน	7.628	0.106
ความน่าสนใจของกิจกรรมภายในงาน	20508	0.000
กิจกรรมในงานแสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม	44.550	0.000
ที่พักเพียงพอและเหมาะสม	111.585	0.000
ร้านอาหารและเครื่องดื่มสะอาด และเพียงพอ	40.037	0.000
ร้านจำหน่ายของฝากและของที่ระลึกเพียงพอ	77.289	0.000
ห้องน้ำห้องสุขาในสถานที่จัดกิจกรรมสะอาด / เพียงพอ / สะดวกต่อการใช้งาน	31.565	0.000

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านการให้บริการ ได้แก่ ด้านความน่าสนใจของกิจกรรมภายในงาน กิจกรรมในงานแสดงถึงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม มีที่พักเพียงพอและเหมาะสม ร้านอาหารและเครื่องดื่มสะอาดและเพียงพอ ร้านจำหน่ายของฝาก

และของที่ระลึกเพียงพอ ห้องน้ำห้องสุขาในสถานที่จัดกิจกรรมสะอาด เพียงพอ สะดวกต่อการใช้งาน มีความสัมพันธ์ต่อการต่อการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ (ค่า Sig น้อยกว่า 0.05) ยกเว้น ด้านกิจกรรมแสดงถึงความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่นได้อย่างชัดเจน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการต่อการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร (ค่า Sig มากกว่า 0.05)

3.2 ศักยภาพในการดึงดูดใจในด้านการท่องเที่ยว ทางด้านค่าใช้จ่าย ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านค่าใช้จ่ายกับการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยว

ด้านค่าใช้จ่าย	Value	Sig.
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีความเหมาะสม	47.871	0
การไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชม	45.245	0
ราคาจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มมีความเหมาะสม	13.517	0.095
ราคาจำหน่ายของฝากและของที่ระลึกมีความเหมาะสม	67.994	0
ค่าบริการเช่ารถขนาดเล็กมีความเหมาะสม	67.163	0

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านค่าใช้จ่าย ต่าง ๆ ได้แก่ ความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การเก็บค่าธรรมเนียมการเข้าชม ความเหมาะสมของราคาจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม ความเหมาะสมของราคาจำหน่ายของฝากและของที่ระลึก ความเหมาะสมของค่าบริการเช่ารถขนาดเล็ก มีความสัมพันธ์ต่อการต่อการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานจัดงานมาฆบูชา วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร (ค่า Sig น้อยกว่า 0.05)

3.3 ศักยภาพในการดึงดูดใจในด้านการท่องเที่ยว ทางด้านสถานที่จัดงาน ปรากฏผลดัง ตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านสถานที่จัดงานกับการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยว

ด้านสถานที่จัดงาน	Value	Sig.
การเดินทางมายังสถานที่จัดงานมีความสะดวก	30.589	0
ความสะอาดของสถานที่จัดงาน	61.716	0
ที่จอดรถมีเพียงพอและเหมาะสม	61.67	0
สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ใกล้เคียงอื่นได้สะดวก	69.284	0
สถานที่จัดกิจกรรมมีความเป็นระเบียบ สวยงาม	39.173	0

จากตารางที่ 5 พบว่า ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านสถานที่จัดงาน ได้แก่ การเดินทางมายังสถานที่จัดงานมีความสะดวก ความสะอาดของสถานที่จัดงาน ที่จอดรถมีเพียงพอและเหมาะสมสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ใกล้เคียงอื่นได้สะดวก สถานที่จัด

กิจกรรมมีความเป็นระเบียบ สวยงาม มีความสัมพันธ์ต่อการต่อการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยวที่มาจากงานจัดงานมาฆบูชา วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร (ค่า Sig น้อยกว่า 0.05)

3.4 ศักยภาพในการดึงดูดใจในด้านการท่องเที่ยว ทางด้านการส่งเสริมการตลาด ปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านการส่งเสริมการตลาดกับการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยว

ด้านการส่งเสริมการตลาด	Value	Sig.
การโฆษณาทางโทรทัศน์ / วิทยู	58.554	0
การประชาสัมพันธ์แบบบอกต่อ	56.539	0
การโฆษณาแบบโบรชัวร์ / ใบปลิว	86.885	0
การประชาสัมพันธ์แบบด้วยการแถลงข่าว	88.442	0
มีกิจกรรมเสริมอื่นๆ ที่น่าสนใจภายในบริเวณจัดงาน	191.457	0

จากตารางที่ 6 พบว่า ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านการส่งเสริมการตลาด ได้แก่ การโฆษณาทางโทรทัศน์/วิทยู การประชาสัมพันธ์แบบบอกต่อ การโฆษณาแบบโบรชัวร์/ ใบปลิว การประชาสัมพันธ์แบบด้วยการแถลงข่าว และกิจกรรมเสริมอื่นๆ ที่น่าสนใจภายในบริเวณจัดงาน มีความสัมพันธ์ต่อการต่อการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยวที่มาจากงานมาฆบูชาแห่งชาติ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร (ค่า Sig น้อยกว่า 0.05)

3.5 ศักยภาพในการดึงดูดใจในด้านการท่องเที่ยว ทางด้านบุคลากร ปรากฏผลดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านบุคลากรกับการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยว

ด้านบุคลากร	Value	Sig.
คนในพื้นที่ให้บริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตร	68.848	0
คนในพื้นที่ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น และเต็มใจให้บริการ	135.073	0
คนในพื้นที่ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามได้อย่างชัดเจน	154.223	0
มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึง	223.97	0

จากตารางที่ 7 พบว่า ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านด้านบุคลากร ได้แก่ คนในพื้นที่ให้บริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตร คนในพื้นที่ดูแลเอาใจใส่ กระตือรือร้น และเต็มใจให้บริการ คนในพื้นที่ให้คำแนะนำและตอบข้อซักถามได้อย่างชัดเจน รวมถึงการมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยอย่างทั่วถึง มีความสัมพันธ์ต่อการต่อการการดึงดูดใจในการท่องเที่ยวที่มาจากงานมาฆบูชาแห่งชาติ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร (ค่า Sig น้อยกว่า 0.05)

3.6 ศักยภาพในการดึงดูดใจในด้านการท่องเที่ยว ด้านกระบวนการให้บริการ ปรากฏผลดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านกระบวนการให้บริการกับการการตัดสินใจในการท่องเที่ยว

ด้านกระบวนการให้บริการ	Value	Sig.
มีเอกสารแนะนำแผนที่และกิจกรรมภายในอุทยาน	56.548	0
มีผู้รับผิดชอบคอยให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว	15.26	0.004
มีการให้ข้อมูลกิจกรรม สถานที่และการแต่งกายขณะเข้าร่วมงาน	50.968	0
ระยะเวลาในการจัดงานมีความเหมาะสม	209.591	0

จากตารางที่ 8 พบว่า ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านกระบวนการให้บริการ ได้แก่ มีเอกสารแนะนำแผนที่และกิจกรรมภายในอุทยาน มีผู้รับผิดชอบคอยให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว มีการให้ข้อมูลกิจกรรม สถานที่และการแต่งกายขณะเข้าร่วมงาน และความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดงาน มีความสัมพันธ์ต่อการการตัดสินใจในการท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร (ค่า Sig น้อยกว่า 0.05)

3.7 ศักยภาพในการตัดสินใจในด้านการท่องเที่ยว ทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ปรากฏผลดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับการการตัดสินใจในการท่องเที่ยว

ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพภูมิทัศน์	Value	Sig.
สถานที่ท่องเที่ยวมีสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี	95.973	0
อากาศสดชื่น และไม่มีมลพิษ	49.519	0
ระดับเสียงที่ใช้บริเวณจัดงานมีความเหมาะสม	7.682	0.104
บรรยากาศในการจัดงาน	37.811	0

จากตารางที่ 9 พบว่า ความสัมพันธ์ของศักยภาพด้านกระบวนการให้บริการ ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพภูมิทัศน์ สถานที่ท่องเที่ยวมีสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ดี อากาศสดชื่นและไม่มีมลพิษ บรรยากาศในการจัดงาน มีความสัมพันธ์ต่อการการตัดสินใจในการท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ (ค่า Sig น้อยกว่า 0.05) ยกเว้นระดับเสียงที่ใช้บริเวณจัดงาน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการการตัดสินใจในการท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร (ค่า Sig มากกว่า 0.05)

อภิปรายผล

1. ปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ โดยมีประเด็นความสอดคล้อง ดังนี้

1.1 สอดคล้องกับการศึกษานวัตกรรมการศึกษาสืบทอดประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ นครศรีธรรมราชของ (ทิพมาศ เสวตวรโชติ และคณะ, 2563) ปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเดินทางมาท่องเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ ด้านคุณค่าทางเศรษฐกิจสอดคล้องกับผลการศึกษาความสัมพันธ์ในด้านค่าใช้จ่ายโดยค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีความสัมพันธ์กับเหตุผลหลักที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวงานมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ แสดงถึงคุณค่าทางเศรษฐกิจ ที่ส่งผลให้เศรษฐกิจในท้องถิ่นเจริญเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดอาชีพกับประชาชนทำให้เกิดกิจการร้านค้าจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่เป็นสินค้าพื้นเมือง ซึ่งมีการจำหน่ายอยู่ภายในวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร และบริเวณใกล้เคียงของวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ของชุมชนเพิ่มขึ้น

1.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ด้านการส่งเสริมการตลาดก็มีความสัมพันธ์กับเหตุผลหลักที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวงานมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุนั้น ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และเสรี วงษ์มณฑา ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดน่านโดยมีประเด็นสำคัญในการส่งเสริมการตลาดประชาสัมพันธ์ พัฒนาการตลาดเพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว เน้นการใช้สื่อออนไลน์ มีพัฒนาเครือข่ายภาคีท่องเที่ยว และยกระดับคุณภาพของการบริการของบุคลากรท้องถิ่น (ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และเสรี วงษ์มณฑา, 2564)

2. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวงานประเพณีมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ สอดคล้องกับการศึกษาของ ทิพมาศ เสวตวรโชติ และคณะ โดยระดับความคิดเห็นด้านกระบวนการของการจัดงานประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุนครศรีธรรมราชที่เหมาะสมกับบริบทสังคมปัจจุบัน ที่มีขั้นตอนและการปฏิบัติก่อนประเพณีแห่ผ้าขึ้นพระบรมธาตุเจดีย์ ประกอบด้วย การเตรียมบุคคล การเตรียมสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ การเตรียมผ้าพระบฏ การสมโภชผ้าพระบฏ รวมถึงขั้นตอนการปฏิบัติในประเพณีแห่ผ้าขึ้นพระบรมธาตุเจดีย์ได้รับความสนใจและร่วมมือจากพุทธศาสนิกชน ผู้มีจิตศรัทธา ซึ่งกระบวนการให้บริการของการจัดงานนั้นก็มีความสัมพันธ์กับเหตุผลหลักที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวงานมาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุ (ทิพมาศ เสวตวรโชติ และคณะ, 2563)

3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยมุ่งเน้นทั้งประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ชุมชนจะได้รับจากการจ้างงาน และรายได้ที่สูงขึ้น ควบคู่ไปกับการคงไว้ซึ่งสภาพแวดล้อม วิถีชีวิตแบบเดิมที่สามารถสนองความต้องการของชุมชนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ กาญจนา แสงลัมสุวรรณ และศรัณยา แสงลัมสุวรรณ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้

เป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างความประทับใจ พร้อมกับการมีส่วนร่วม ร่วมของชุมชนเพื่อเป็นแรงผลักดันให้ช่วยกันอนุรักษ์ สืบทอดและ ถ่ายทอดศิลปะวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นการคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของชุมชน (กาญจนา แสงลี้มสุวรรณ และศรันยา แสงลี้มสุวรรณ, 2563)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ด้านการให้บริการ ด้านค่าใช้จ่ายด้านสถานที่จัดงาน ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคลากรด้านกระบวนการให้บริการ และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญ หากได้มีการยกระดับและส่งเสริมมากยิ่งขึ้น ก็จะทางเลือกดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จากกิจกรรมวันสำคัญ มาฆบูชาแห่ผ้าขึ้นธาตุได้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับการมี หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ และเอกชนควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ควรอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ รวมถึงการส่งเสริมการอนุรักษ์เพื่อสืบสานวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าเหล่านี้ให้คงอยู่และเข้ากับยุคสมัยได้อย่างลงตัว อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดบางประการ ทำให้ตัวแปรและข้อมูลบางส่วนที่เป็นเชิงคุณภาพยังไม่ครบถ้วน ดังนั้นหากได้มีการศึกษาต่อไป ควรเพิ่มจำนวนตัวแปรในการศึกษาให้มากขึ้น โดยเฉพาะตัวแปรอิสระใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ในมุมที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้ครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ได้มากขึ้น ส่วนในด้านเครื่องมือและระเบียบวิธีวิจัย ควรเลือกใช้เครื่องมือวิจัยอื่นควบคู่กันในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย แบบสอบถาม โดยเฉพาะการศึกษาเชิงคุณภาพที่ใช้การสัมภาษณ์ในเชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างทั้งนักท่องเที่ยวและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. เรียกใช้เมื่อ 15 กันยายน 2563 จาก http://tourismlibrary.tat.or.th/medias/KPRU0009/KPRU0009_fulltext.pdf
- กระทรวงวัฒนธรรม. (2563). วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช. เรียกใช้เมื่อ 15 กันยายน 2563 จาก <https://www.m-culture.go.th/>
- กาญจนา แสงลี้มสุวรรณ และศรันยา แสงลี้มสุวรรณ. (2563). การท่องเที่ยวเชิงมรดก วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. วารสารนักบริหาร, 32(4), 139-146.

- เดชชาติ ตรีทรัพย์ และคณะ. (2560). การศึกษาวิเคราะห์ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 4(1), 65 - 75.
- ทิพมาศ เศรษฐวรโชติ และคณะ. (2563). นวัตกรรมการสืบทอดประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุนครศรีธรรมราช. วารสารปาริชาติ, 33(1), 107-116.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). การท่องเที่ยวเกี่ยวกับบทบาทขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย. เรียกใช้เมื่อ 26 กรกฎาคม 2564 จาก <https://mgronline.com/travel/detail/9600000075622>
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2553). การวิจัยหลักสูตรและการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริพร ถาวรวิสิทธิ์ และเสรี วงษ์มณฑา. (2564). แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน. วารสารสมาคมนักวิจัย, 26(1), 244-256.
- สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์. (2562). พุทธศาสนิกชนเรือนแสนร่วมแห่ผ้าขึ้นธาตุ สักการะองค์พระบรมธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราช เนื่องในวันมาฆบูชา ซึ่งสืบทอดกันมาเกือบ 800 ปี. เรียกใช้เมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2562 จาก <https://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG190219091301486>
- Cochran, W.G. (1953). Sampling Techniques. New York: John Wiley & Sons. Inc.
- Polit, D. & B. Hungler. (2004). Nursing Research-Principle and Methods. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.